

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 370/2018-13

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 20. júna 2018 v senáte zloženom z predsedníčky Ľudmily Gajdošíkovej a zo sudcov Miroslava Duriša (sudca spravodajca) a Ladislava Orosza predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátom JUDr. Petrom Schmidlom, Záhorácka 11/A, Malacky, pre namietané porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5 Tdo 82/2017 zo 14. decembra 2017 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKOVANÉ] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 31. januára 2018 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ] (ďalej aj „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1

Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 5 Tdo 82/2017 zo 14. decembra 2017 (ďalej aj „napadnuté rozhodnutie najvyššieho súdu“).

2. Z obsahu podanej sťažnosti vyplýva, že rozsudkom Okresného súdu Bratislava II sp. zn. 4 T 143/2014 z 28. júna 2016 bol sťažovateľ uznaný vinným zo spáchania obzvlášť závažného zločinu krádeže spolupáchateľstvom podľa § 20 k § 212 ods. 2 písm. a), ods. 5 písm. a) zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný zákon“) a iných, za spáchanie ktorých mu bol uložený trest odňatia slobody v trvaní 11 rokov so zaradením do ústavu na výkon trestu s maximálnym stupňom stráženia. Krajský súd v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) rozsudkom sp. zn. 1 To 46/2017 z 28. júna 2017 zrušil rozsudok Okresného súdu Bratislava II sp. zn. 4 T 143/2014 z 28. júna 2016 v celom výroku o treste a spôsobe jeho výkonu, uznal sťažovateľa vinným z obzvlášť závažného zločinu krádeže podľa § 212 ods. 2 písm. a), ods. 5 písm. a) Trestného zákona a uložil sťažovateľovi trest odňatia slobody v trvaní 10 rokov odňatia slobody so zaradením do ústavu so stredným stupňom stráženia a vo zvyšnej časti sťažovateľa oslobodil spod obžaloby prokurátora Krajskej prokuratúry v Bratislave (ďalej len „prokurátor“) sp. zn. 1 Kv 1/2013 zo 16. augusta 2013. Najvyšší súd uznesením sp. zn. 5 Tdo 82/2017 zo 14. decembra 2017 odmietol sťažovateľom podané dovolanie. Naposledy podal sťažovateľ sťažnosť ústavnému súdu.

3. Argumentáciu sťažovateľa v podanej sťažnosti je možné rozdeliť do dvoch rovín.

3.1 Vo všeobecnej rovine sťažovateľ konštatoval: *„Ako hlavný dôvod neutržateľnosti rozhodnutia Najvyššieho súdu SR z ústavného hľadiska je v danom prípade porušenie základného práva na súdnu ochranu, do obsahu ktorého patrí aj právo každého na to, aby rozhodnutie súdu, ktorý rozhoduje v jeho veci, bolo riadne odôvodnené v súlade so zákonom... V danom prípade najvyšší súd vo svojom odôvodnení uvádza právnu argumentáciu, ktorú z ústavného hľadiska nemožno považovať za správnu, a to aj preto, lebo právny názor najvyššieho súdu o odmietnutí dovolania nie je v napadnutom uznesení zdôvodnený vyčerpávajúcim spôsobom a presvedčivo. V odôvodnení napadnutého*

uznesenia najvyšší súd nedostatočným spôsobom uviedol dôvody, pre ktoré bolo potrebné dovolanie sťažovateľa odmietnuť podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku.“

3.2 V konkrétnej rovine poukázal na to, že «*Najvyšší súd SR v odôvodnení svojho rozhodnutia vo vzťahu k dovolacej námietke týkajúcej sa zákonnosti zloženia senátu súdu prvého stupňa, iba skonštatoval, že výklad prezentovaný v uznesenie trestného senátu najvyššieho súdu, sp. zn. 4To 6/2016 zo dňa 06.02.2017 bol zjednocujúcim stanoviskom Trestnoprávneho kolégia NS SR, odmietnutý, a preto sudca, ktorý sa zúčastnil na rozhodovaní o dohode o vine a treste, neporušil prezumpciu neviny vo vzťahu k inej osobe, ktorá sa mala podieľať podľa skutkovej vety dohody a rozsudku podľa § 334 ods. 4 Tr. poriadku na trestnej činnosti obvineného, taký sudca nie je vylúčený z neskoršieho konania o obžalobe podanej proti dotknutej „inej osobe“. Trestný senát NS SR, ktorý rozhodoval o odvolaní obžalovaných v inej trestnej veci svojim uznesením, sp. zn. 4To 6/2016 zo dňa 06.02.2017, zrušil rozsudok Špecializovaného trestného súdu v Pezinku, pracovisko Banská Bystrica z 30. marca 2016, sp. zn. BB - 3T 32/2014, v celom rozsahu a vec vrátil tomuto súdu, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol. Okrem toho tomuto súdu v súlade s ustanovením § 325 Tr. por. nariadil, aby vec bola prejednaná a rozhodnutá v inom zložení senátu. Svoje rozhodnutie dostatočne odôvodnil tým, že senát Špecializovaného trestného súdu v Pezinku, pracovisko Banská Bystrica konajúci vo veciach schválením dohôd o vine a treste obvinených, ktorí súhlasili s touto formou rozhodnutia, formálne síce neporušil ustanovenie § 334 ods. 4 Tr. poriadku tým, že v skutkových vetách uviedol mená ostatných spoluobžalovaných, ale nepochybné prejednikoval ich vinu skôr ako boli právoplatne odsúdení. Dostal sa tým do rozporu so základnými zásadami trestného konania zakotvených v ustanovení § 2 ods. 1, 2, 4, 7, 8 Tr. por. (stíhania len zo zákonných dôvodov, zákonného trestného procesu, prezumpcie neviny, nestranným súdom v primeranej lehote v prítomnosti obvineného, zákazu stíhania dvakrát za to isté), ktoré vychádzajú z čl. 6 ods. 1, 2 Dohovoru, čl. 38 ods. 2, čl. 40 ods. 2, 5 Listiny základných práv a slobôd a čl. 48 ods. 2, čl. 50 ods. 2, 5 Ústavy.».* V nadväznosti na predostretú úvahu zvýraznil, že „*Dovolací súd sa vo svojom rozhodnutí podrobne nezaoberal s touto právnou argumentáciou, ktorá je totožná s dovolacou námietkou sťažovateľa. Rozhodnutia súdov a tiež aj zjednocujúce stanoviská trestnoprávneho kolégia najvyššieho súdu nie sú prameňmi trestného práva. Súdny SR, a teda aj Najvyšší súd SR,*

vo svojich rozhodnutiach podáva tzv. súdny výklad, ktorý je ale záväzný pre konkrétnu trestnú vec. Z tohto dôvodu sa domnievame, že dovolací súd sa mal s touto nastolenou právnou otázkou vysporiadať inak. t. j. mal zaujať relevantne právne stanovisko, napr. aj také, ktoré vyplýva zo stanoviska trestnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky.“.

3.3 V ďalšej rovine svojej argumentácie sťažovateľ namietol nezákonnosť vykonania dôkazu v trestnom konaní, a to vyšetrovacieho pokusu, ktorého mu nebolo umožnené sa zúčastniť, pričom ak najvyšší súd tvrdí, že «... účelom vyšetrovacieho pokusu zo dňa 05.06.2013 bolo potvrdiť, resp. vyvrátiť hodnovernosť výpovede spoluobvineného ohľadne technických možností odomknutia vodičových dverí opancierovaného vozidla bez toho, aby bol pritom spustený a na operačnom stredisku zaznamenaný poplach, a preto nebola potrebná účasť sťažovateľa na tomto procesnom úkone, tento záver je nesprávny. Sťažovateľ od počiatku žiadal zopakovanie uvedeného vyšetrovacieho pokusu, lebo spôsobom akým popísal spoluobvinený ■■■■■ vniknutie do bezpečnostného vozidla, ale najmä otvorenie trezoru je nerealizovateľný, čo napokon vyplýva aj podľa fotografickej dokumentácie, ktorá je súčasťou spisu. Týmto nesprávnym procesným postupom v trestnom konaní došlo k porušeniu zásady „rovnosti zbraní“, ktorá je súčasťou kontradiktórneho trestného procesu.».

4. V petite podanej sťažnosti sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie nálezom takto rozhodol:

„1.) Uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 5 Tdo 82/2017 zo dňa 14.12.2017 bolo porušené základné právo sťažovateľa na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd...

2.) Uznesenie uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 5 Tdo 82/2017 zo dňa 14.12.2017 sa zrušuje a vec sa vracia tomuto súdu na ďalšie konanie.

3.) Najvyšší súd SR je povinný uhradiť sťažovateľovi trovy konania...“

II.

5. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

6. Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Skúma pritom tak všeobecné, ako aj osobitné náležitosti návrhu (sťažnosti) podľa § 49 až § 56 zákona o ústavnom súde vrátane okolností, ktoré by mohli byť dôvodom na jeho odmietnutie. Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

7. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý má právo domáhať sa zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

8. Podstata základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy spočíva v tom, že každý sa môže domáhať ochrany svojich práv na súde. Tomuto oprávneniu zodpovedá povinnosť súdu nezávisle a nestranne vo veci konať tak, aby bola právu, ktorého porušenie sa namieta, poskytnutá ochrana v medziach zákonov, ktorú tento článok ústavy o základnom práve na súdnu ochranu vykonáva (čl. 46 ods. 4 ústavy v spojení s čl. 51 ústavy). Do obsahu základného práva na súdnu a inú právnu ochranu patrí aj právo každého na to, aby sa v jeho veci rozhodovalo podľa relevantnej právnej normy, ktorá môže mať základ v platnom právnom poriadku Slovenskej republiky alebo v takých medzinárodných zmluvách, ktoré Slovenská republika ratifikovala a boli vyhlásené spôsobom, ktorý predpisuje zákon (IV. ÚS 77/02, III. ÚS 63/06). Súčasne má každý právo na to, aby sa v jeho veci vykonal ústavne súladný výklad aplikovanej právnej normy, ktorý predpokladá použitie ústavne súladne interpretovanej platnej a účinnej normy na zistený stav veci.

9. Článok 6 ods. 1 dohovoru každému zaručuje právo podať žalobu o uplatnenie svojich občianskych práv a záväzkov na súde a pod tento článok spadá aj právomoc súdov rozhodnúť o oprávnenosti trestného obvinenia proti konkrétnej osobe. Takto interpretovaný článok zahŕňa právo na súd, do ktorého patrí právo na prístup k súdu. Tým je dané, že tento článok zaručuje každému právo na to, aby svoju vec týkajúcu sa občianskych práv a záväzkov mohol predložiť súdu. V tomto smere toto ustanovenie zakotvuje „právo na súd“ a právo na prístup k súdu (teda právo zahájiť konanie pred súdom) je len jedným z jeho aspektov (Golder proti Spojenému kráľovstvu). K nemu sa pridávajú záruky ustanovené čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o organizáciu a zloženie súdu a vedenie konania. To všetko v súhrne zakladá právo na spravodlivé prerokovanie veci (rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva z 21.2.1975, séria A, č. 18, s. 18, bod 36). Právo na spravodlivé prerokovanie veci zahŕňa v sebe princíp rovnosti zbraní, princíp kontradiktórnosti konania, právo byť prítomný na pojednávaní, právo na odôvodnenie súdneho rozhodnutia a iné požiadavky spravodlivého procesu (III. ÚS 199/08).

10. Z doterajšej judikatúry ústavného súdu vyplýva, že medzi obsahom základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a obsahom práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (II. ÚS 71/97, IV. ÚS 14/2012).

11. Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Pokiaľ ide o medze zasahovania ústavného súdu do rozhodovacej činnosti všeobecných súdov, ústavnému súdu neprislúcha hodnotiť správnosť skutkových záverov či právneho posúdenia vecí všeobecnými súdmi, pretože nie je prieskumným súdom, nadriadeným súdom a ani ochrancom zákonnosti (II. ÚS 1/95, II. ÚS 71/07, III. ÚS 26/08). Úlohou ústavného súdu totiž nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým prislúcha interpretácia zákonov. Podľa konštantnej judikatúry sa úloha ústavného súdu obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo záväznou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách. Posúdenie vecí všeobecným súdom sa môže stať predmetom kritiky zo strany ústavného súdu iba v prípade, ak by závery, ktorými sa všeobecný súd vo svojom rozhodovaní riadil, boli do takej miery zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, že by zásadne popreli účel a význam zákonného predpisu (I. ÚS 13/00, I. ÚS 115/02, I. ÚS 139/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 352/06, I. ÚS 382/06, I. ÚS 88/07).

12. O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti (návrhu) možno hovoriť predovšetkým vtedy, ak namietaným postupom orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva, ktoré označil sťažovateľ, pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi napadnutým postupom tohto orgánu a základným právom, porušenie ktorého sa namietalo, ale aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takú možnosť reálne nepripúšťajú (IV. ÚS 16/04, II. ÚS 1/05, II. ÚS 20/05, IV. ÚS 55/05, IV. ÚS 288/05).

13. Z uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 5 Tdo 82/2017 zo 14. decembra 2017 v podstatnom vyplýva:

«Vo vzťahu k námietke týkajúcej sa zákonnosti zloženia senátu najvyšší súd uvádza, že obvinený (resp. jeho obhajca) celkom evidentne zavádza. Trestnoprávne kolégium najvyššieho súdu zjednocujúcim stanoviskom z 5. apríla 2017 sp. zn. Tpj 11/2017, odmietlo správnosť obvineným (a jediným senátom najvyššieho súdu) prezentovaného výkladu, keď v IV. právnej vete vysvetlilo, že sudca, ktorý sa zúčastnil na rozhodovaní o dohode o vine

a treste, neporušil prezumpciu nevinoty (§ 2 ods. 4 Tr. por.) vo vzťahu k inej osobe, ktorá sa mala podľa skutkovej vety dohody a rozsudku podľa § 334 ods. 4 Tr. por. podieľať na trestnej činnosti obvineného; taký sudca nie je vylúčený podľa § 31 ods. 1 Tr. por. z neskoršieho konania o obžalobe podanej proti dotknutej „inej osobe“. Z citovaného je zrejmé, že námietka obvineného nie je dôvodná.

Pokiaľ ide o druhú námietku obvineného, v tomto smere súd poukazuje na druhú vetu § 157 ods. 3 Tr. por., podľa ktorej sa na vyšetrovacom pokuse zúčastňuje podozrivý, obvinený, poškodený a svedok len v prípade potreby. Keďže účelom vyšetrovacieho pokusu z 5. júna 2013 bolo potvrdiť, resp. vyvrátiť hodnovernosť výpovede obvineného [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] zo 4. apríla 2013 ohľadne technických možností odomknutia vodičových dverí opancierovaného vozidla bez toho, aby bol spustený a na operačnom stredisku zaznamenaný poplach, je zrejmé, že účasť obvineného na tomto (svojim charakterom čisto technickom) úkone nebola potrebná (č. l. 494 a nasl.).

Na podklade týchto úvah dospel najvyšší súd k záveru, že obvineným [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] uplatnené dovolacie dôvody podľa § 371 ods. 1 písm. e/ a g/ Tr. por. nie sú dané, a preto jeho dovolanie na neverejnom zasadnutí postupom podľa § 382 písm. c/ Tr. por. odmietol.»

14. Pri preskúvaní napadnutého rozhodnutia najvyššieho súdu ako súdu dovolacieho a argumentácie v ňom uvedenej ústavný súd vychádzal zo svojho ustáleného právneho názoru, podľa ktorého odôvodnenia rozhodnutí prvostupňového súdu a odvolacieho súdu nemožno posudzovať izolovane (II. ÚS 78/05, III. ÚS 264/08, IV. ÚS 372/08), pretože prvostupňové a odvolacie konanie z hľadiska predmetu konania tvoria jeden celok. Uvedený záver je možné *mutatis mutandis* vzťahovať aj na rozhodnutie o dovolaní. Už uvedené závery zahŕňajú aj požiadavku komplexného posudzovania všetkých rozhodnutí všeobecných súdov (tak prvostupňového, ako aj odvolacieho), ktoré boli vydané v priebehu príslušného súdneho konania (IV. ÚS 350/09).

15. Krajský súd vo svojom rozsudku sp. zn. 1 To 46/2017 z 28. júna 2017 podrobne rozviedol dôkazy, ktoré boli v konaní vykonané, a to výsluch obžalovaného [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ], svedkov [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ],

v súlade so zákonom č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“) boli prečítané svedecké výpovede [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] z prípravného konania, so súhlasom obžalovaného [REDAKOVANÉ] a prokurátora boli prečítané znalecké posudky Kriminalistického a expertízneho ústavu Policajného zboru z odboru kriminalistickej identifikácie, daktyloskopie, trasológie, prírodovedného skúmania a kriminalistických analýz a informatiky a napokon boli oznámené listinné dôkazy spisového materiálu z prípravného konania, a v nadväznosti na to a vo vzťahu k sťažovateľom predstretým námietkam (bod 3.2 a 3.3) uviedol:

„Súhrn týchto dôkazov jednoznačne bez akýchkoľvek pochybností preukazuje účasť obžalovaného [REDAKOVANÉ] na žalovanej trestnej činnosti a jeho obhajobné tvrdenia boli produkovanými dôkazmi vyvrátené. Deň pred krádežou neodovzdal kľúč od trezoru vozidla, tento znovu prevzal hneď po tom čo ho odovzdal, neexistujú žiadne záznamy ako tvrdil, že upozorňoval na stratu kľúčov. On osobne v deň krádeže prikázal spolupracovníkovi [REDAKOVANÉ], aby zastal na uvedenom mieste pred vystúpením z vozidla a plnení bankomatu vo [REDAKOVANÉ]. Je absolútne vylúčené, aby ku krádeži peňazí z vozidla došlo iným spôsobom, ako je ustálené v skutkovej vete rozsudku v tak krátkom čase bez znalostí spôsobu manipulácie s vozidlom a bez zjavného poškodenia tohto vozidla. Z jednotlivých výpovedí a znaleckých skúmaní jednoznačne vyplýva, že vozidlo muselo byť vykradnuté za pomoci originálnych kľúčov a použitia magnetu tak ako to popísal spoluobžalovaný [REDAKOVANÉ], ktorý už bol právoplatne za uvedení krádež odsúdený, bez prihliadnutia na jeho výpoveď, ktorú učinil pred súdom v procesnom postavení svedka. Jednoznačne vyplynulo z dokazovania, že kľúče od vozidla pred krádežou mohol prevziať [REDAKOVANÉ], nakoľko spolupracovník [REDAKOVANÉ], ktorý v ten deň s ním slúžil nemal na to oprávnenie, nemal na to vystavenú kartu. Obžalovaný [REDAKOVANÉ] dokonale poznal vozidlo, ktoré bolo v ten deň ukradnuté, jazdil na tomto vozidle po dobu 6 rokov a poznal jeho zabezpečovací systém dokonale. Obžalovaný [REDAKOVANÉ] pred krádežou bol zaradený do výkonu služby spolu už s odsúdeným [REDAKOVANÉ], ktorý sa k trestnej činnosti doznal, okrem vlastného doznania bol usvedčený aj nezvratnými dôkazmi produkovanými počas prípravného konania v predmetnej trestnej veci a bola u neho zaistená prevažná časť ukradnutých peňazí. Obžalovaný [REDAKOVANÉ] sa na krádež

jednoznačne pripravoval bez jeho pomoci by odsúdený [REDAKOVANÉ] krádež nemohol vykonať, o čom svedčí aj fakt, že si práve fotil vozidlo, ktoré bolo vykradnuté a jeho zabezpečovacie prvky boli nájdené v jeho počítači. Iná alternatíva vykonania tejto krádeže tak ako je popísané v skutkovej vete neprichádza ani do úvahy, nakoľko ani na kľúčoch od vozidla, ktoré boli zaistené a predložené ku skúmaniu sa odbornou znaleckou činnosťou preukázalo že tieto neboli mechanickým spôsobom kopírované, teda že sa nevyhotovoval z nich duplikát, a krádež peňazí z vozidla mohol v tak krátkom časovom úseku vykonať páchateľ, ktorý poznal ochranné systémy vozidla, za použitia originálnych kľúčov, ktoré patrili k vykradnutému vozidlu. Už z uvedených dôkazov iná alternatívna verzia priebehu tejto krádeže nie je vôbec možná, čo bolo potvrdené aj vyšetrovacím pokusom na základe výpovede odsúdeného [REDAKOVANÉ] počas prípravného konania. Obžalovaný [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] v odvolacích dôvodoch namietal tento úkon z dôvodu, že sa ho nezúčastnil, ani on ani jeho obhajca. Túto námietku odvolací súd nepovažuje za dôvodnú, a to z toho dôvodu, že sa tejto rekonštrukcie podľa podpísanej zápisnice z prípravného konania zúčastnil jeho obhajca, nikto zo zúčastnených obhajcov tento úkon nenamietal, bol vykonaný súlade so zákonom, a ani obžalovaný ani obhajca ho v rámci prípravného konania nežiadali zopakovať.“

16. Ústavný súd konštantne judikuje, že súčasťou obsahu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 209/04). Splnenie povinnosti odôvodniť rozhodnutie je pritom vždy posudzované so zreteľom na konkrétny prípad (obdobne pozri aj judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva Ruiz Torija c. Španielsko z 9. 12. 1994, séria A, č. 303A, s. 12, bod 29; Hiro Balani c. Španielsko z 9. 12. 1994, séria A, č. 303B; Georgiadis c. Grécko z 29. 5. 1997; Higgins c. Francúzsko z 19. 2. 1998). Z judikatúry ústavného súdu ďalej vyplýva, že súd nemusí

rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníka konania, je však povinný na zákonom predpokladané a umožnené procesné úkony účastníka primeraným, zrozumiteľným a ústavne akceptovateľným spôsobom reagovať v súlade s platným procesným právom (IV. ÚS 252/04, IV. ÚS 329/04, IV. ÚS 340/04, III. ÚS 32/07).

17.1 Ústavný súd po oboznámení sa s obsahom napadnutého rozhodnutia najvyššieho súdu konštatuje (aj v spojení aj s dôvodmi vyplývajúcimi z rozsudku krajského súdu sp. zn. 1 To 46/2017 z 28. júna 2017), že najvyšší súd sa vecou sťažovateľa riadne zaoberal, príslušné právne normy interpretoval a aplikoval ústavne konformným spôsobom, rozviedol, akými úvahami sa pri svojom rozhodovaní riadil a svoje rozhodnutie tiež zrozumiteľne a preskúmateľným spôsobom odôvodnil, pričom dal náležitú odpoveď aj na v podanej sťažnosti sťažovateľa predostreté námietky. Z argumentácie uvedenej v rozsudku krajského súdu sp. zn. 1 To 46/2017 z 28. júna 2017 vyplýva, že v konaní bol vykonaný celý rad dôkazov, ktoré viedli vo veci konajúce súdy k záveru o trestnoprávnej zodpovednosti sťažovateľa za obzvlášť závažný zločin krádeže podľa § 212 ods. 2 písm. a), ods. 5 písm. a) Trestného zákona, z ktorých vyplýva aj skutočnosť, že vyšetrovací pokus bol len jedným z vykonaných dôkazov, nie však jediným a rozhodujúcim.

17.2 Z explicitného znenia § 157 ods. 3 Trestného poriadku vyplýva, že sa vyšetrovacieho pokusu zúčastní aj podozrivý, obžalovaný, poškodený a svedok len podľa potreby, pričom ich účasť na tomto úkone sa riadi zásadami platnými pre ich výsluch. V extenzívnom poňatí práva na obhajobu podľa čl. 50 ods. 3 ústavy a podľa čl. 6 ods. 3 písm. b) a c) dohovoru je prípustné a žiaduce, aby sa ho zúčastnil aj obvinený, resp. podozrivý (vrátane jeho obhajcu) aj vtedy, ak jeho účasť na takomto úkone nie je potrebná (rozumej z technických dôvodov potrebných na jeho vykonanie), vychádzajúc pritom z účelu základného práva na obhajobu, ktorým je poskytnutie príležitosti brániť sa obvineniu zo spáchania trestného činu (III. ÚS 41/01, III. ÚS 256/03, I. ÚS 140/04). S ohľadom na skutočnosť vyplývajúcu z odôvodnenia rozsudku krajského súdu sp. zn. 1 To 46/2017 z 28. júna 2017 sú akékoľvek sťažovateľom predostreté úvahy (bod 3.3) nenáležité, keďže tak z garancií nielen sťažovateľom označených práv podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ale aj napr. v širšom práve (sťažovateľom

neoznačenom, pozn.) podľa čl. 50 ods. 3 ústavy a podľa čl. 6 ods. 3 písm. b) a c) dohovoru vrátane judikatúrne vyjadreného účelu týchto práv plne postačuje, ak sa takéhoto úkonu zúčastní obhajca obvineného/podozrivého.

17.3 V naznačených súvislostiach ústavný súd poukazuje aj na svoje už skôr judikované závery, podľa ktorých v prvom rade je úlohou a povinnosťou všeobecného súdu poskytnúť ochranu základným právam a slobodám sťažovateľa, ale na druhej strane nemožno bagatelizovať význam, podstatu a zmysel obhajoby, v rámci ktorej sa obvinený obhajuje sám alebo prostredníctvom svojho obhajcu. Ak takéhoto obhajcu má alebo ho musí mať, je potom jeho úlohou obhajovať práva obvineného čo najúčinnnejším spôsobom, pod ktorým treba bez pochyb rozumieť aj aktívny prístup obhajcu pri obhajovaní jeho záujmov, ako aj starostlivosť obhajcu zameranú na to, aby boli náležité a včas objasnené skutočnosti, ktoré vinu obvineného vyvracajú alebo ju zmierňujú [§ 44 ods. 1 Trestného poriadku (IV. ÚS 482/2011)]. Spôsob obrany sťažovateľa a taktika jeho obhajoby nemôže byť v prípade jej neúspechu pričítaná na vrub súdu, ktorý koná v súlade so zákonom (IV. ÚS 217/2013). Ak teda sťažovateľ a ani jeho obhajca nenamietali spôsob vykonania tohto úkonu v rámci prípravného konania aj s cieľom dosiahnuť jeho zopakovanie, ide o pochybenie na strane obhajoby, nie súdu. Napokon pre účely obhajoby je relevantný záver plynúci z tohto úkonu, s ktorým boli tak sťažovateľ, ako aj jeho obhajca oboznámení.

18.1 K ďalšej námietke sťažovateľa (bod 3.2) ústavný súd poukazuje na zjednocujúce stanovisko trestnoprávneho kolégia najvyššieho súdu sp. zn. Tpj 11/2017 z 5. apríla 2017, zo štvrtého bodu ktorého vyplýva:

«4/ Sudca, ktorý sa zúčastnil na rozhodovaní o dohode o vine a treste, neporušil prezumpciu neviny (§ 2 ods. 4 Trestného poriadku) vo vzťahu k inej osobe, ktorá sa mala podľa skutkovej vety dohody a rozsudku podľa § 334 ods. 4 Trestného poriadku podieľať na trestnej činnosti obvineného; taký sudca nie je vylúčený podľa § 31 ods. 1 Trestného poriadku z neskoršieho konania o obžalobe podanej proti dotknutej „inej osobe“ (môže ísť aj o spoluobžalovaného v tom istom konaní). Pravidlo uvedené v predchádzajúcej vete platí aj vo vzťahu k sudcovi, ktorý sa zúčastnil na rozhodovaní o prijatí vyhlásenia obvineného o vine podľa § 257 ods. 5, 7 Trestného poriadku a neskôr prejednávaná obžaloba sa týka

inej osoby, ktorá sa mala podľa rozsudku vyhláseného na podklade naposledy označeného ustanovenia podieľať na trestnej činnosti obvineného (môže ísť aj o spoluobžalovaného v tom istom konaní).»

18.2 Ústavný súd v rámci svojej rozhodovacej činnosti pravidelne pripomína, že nie je možné vnímať jeho postavenie ako orgánu, ktorého úlohou by bolo zjednocovať stanoviská najvyššieho súdu (I. ÚS 199/07, II. ÚS 273/08, IV. ÚS 331/09, III. ÚS 197/2011), ako aj rozhodovaciu prax všeobecných súdov (I. ÚS 199/07, I. ÚS 18/08, II. ÚS 152/2011). Taktiež stabilne judikuje, že z hľadiska princípu právnej istoty je ale dôležité, aby najvyšší súd ako najvyššia súdna inštancia pôsobil ako regulátor konfliktov judikatúry a aby uplatňoval mechanizmus, ktorý zjednotí rozdielne právne názory súdov v skutkovo rovnakých alebo podobných veciach. Inými slovami, ústavnému súdu neprislúcha zjednocovať *in abstracto* judikatúru všeobecných súdov a suplovať tak poslanie, ktoré zákon č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov [§ 8 ods. 3, § 20 ods. 1 písm. b), § 21, § 22 a § 23 ods. 1 písm. b)] zveruje práve najvyššiemu súdu, resp. jeho plénu a kolégiám, keď mu okrem iných priznáva aj právomoc zaujímať stanoviská k zjednocovaniu výkladu zákonov a iných všeobecne záväzných právnych predpisov (I. ÚS 17/01, IV. ÚS 267/05). Práve plénum a kolégiá najvyššieho súdu sú oprávnené odstraňovať nejednotnosť výkladu zákonov a iných všeobecne záväzných právnych predpisov tak, aby sa chránili okrem iného aj legitímne očakávania účastníkov súdnych konaní.

18.3 Vychádzajúc z obsahu napadnutého rozhodnutia najvyššieho súdu, ako aj z predostretej judikatúry ústavného súdu, trestnoprávne kolégium najvyššieho súdu si svojím zjednocujúcim stanoviskom sp. zn. Tpj 11/2017 z 5. apríla 2017 splnilo svoju zákonnú povinnosť a vyjadrilo právny názor k sťažovateľom nastolenej otázke. Ak senát najvyššieho súdu v konaní postupuje podľa zjednocujúceho stanoviska trestnoprávneho kolégia, nemôže porušiť základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Ústavný súd však vzhľadom na to, že nie je súčasťou systému všeobecného súdnictva, môže zasahovať do výkladu zákonov a iných všeobecne záväzných právnych predpisov všeobecnými súdmi len v prípadoch, keď sa ich výklad

vyznačuje svojvôľou a zjavnou neodôvodnenosťou do tej miery, že to má za následok porušenie základného práva alebo slobody, čo v prípade sťažovateľa zistené nebolo.

19. Na základe uvedených skutočností ústavný súd sťažnosť sťažovateľa odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

20. Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti bolo bez právneho významu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľa.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 20. júna 2018